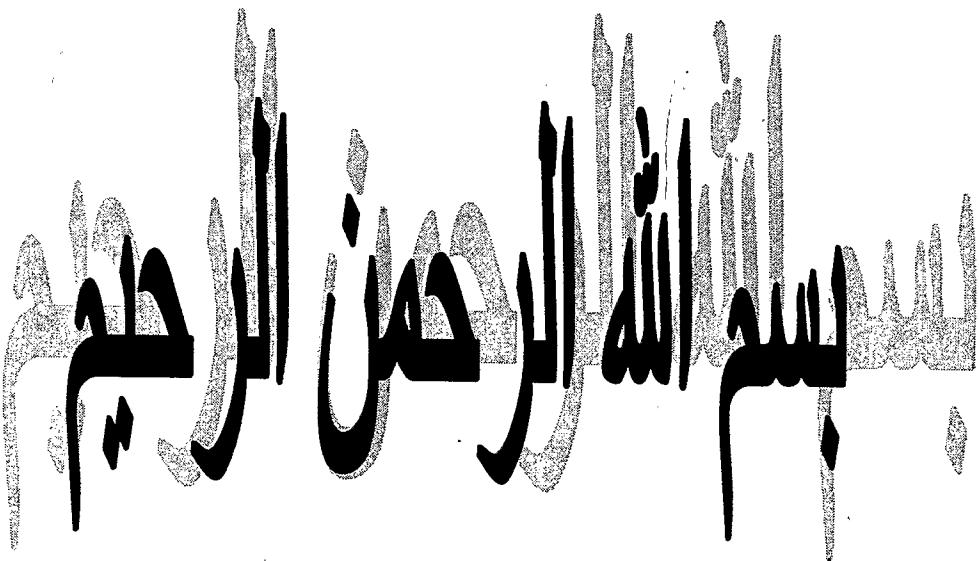
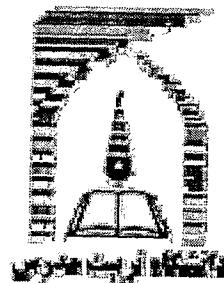

KVLO

1.9988

۸۷/۱۱۰۸۴۸۳
کارشناسی ارشد

دانشکده علوم پزشکی

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد
در رشته باکتری شناسی پزشکی

عنوان:

بررسی شیوع ژن CTX-M در کلبسیلا، سالمونلا، شیگلا و اشرشیاکلی چند مقاومتی جدا شده از نمونه های کلینیکی

نگارش:

حسین صمدی کفیل

استاد راهنما:

دکتر قربان بهزادیان نژاد

استاد مشاور:

دکتر شهریں نجار پیرایه

۱۳۸۸ / ۱ / ۱۸

تابستان ۱۳۸۷

II

۱۰۹۹۴۴

فرم تأییدیه اعضای هیأت داوران مندرج در پایان نامه کارشناسی ارشد»

بدینوسیله پایان نامه کارشناسی ارشد حسین صمدی گفیل رشته باکتری شناسی گرایش: تقدیم می شود. اینجانب نسخه نهائی این پایان نامه را از نظر فرم و محتوی بررسی و تأیید کرده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد پیشنهاد می کنیم.

نام و نام خانوادگی و امضاء اعضای هیأت داوران:
جناب آقای دکتر قربان بهزادیان نژاد (استاد راهنمای)

سرکار خانم دکتر شهین نجار پیرایه (استاد مشاور)

جناب آقای دکتر مرتضی ستاری (نماینده تحصیلات تکمیلی)

سرکار خانم دکتر اشرف محبتی مبارز (استاد ناظر)

جناب آقای دکتر محمدرضا پور شفیع (استاد ناظر)

**دستورالعمل حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهشی‌های علمی
دانشگاه تربیت مدرس**

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضاي هيات علمي، دانشجويان ، دانش آموختگان و ديگر همكاران طرح، در مورد نتایج پژوهشی علمی تحت عنوانين پایان نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی که با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد ذیل را رعایت نمایند:

ماده ۱ - حقوق مادی و معنوی پایان نامه ها/ رساله های مصوب دانشگاه متعلق به دانشگاه است و هر گونه بهره برداری از آن باید با ذکر نام دانشگاه و رعایت آئین نامه ها و دستورالعمل های مصوب دانشگاه باشد.

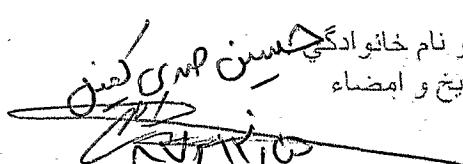
ماده ۲ - انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و استاد راهنما مسئول مکاتبات مقاله باشند. تبصره: در مقالاتی که پس از دانش آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان نامه/ رساله نیز منتشر می شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳ - انتشار کتاب حاصل از نتایج پایان نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با مجروز کتبی صادره از طریق حوزه پژوهشی دانشگاه و بر اساس آئین نامه های مصوب انجام می شود.

ماده ۴ - ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه در جشنواره های ملی، منطقه ای و بین المللی حاصل از نتایج مستخرج از پایان نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق حوزه پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵ - این دستورالعمل در ماده ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۱۳۸۴/۴/۲۵ در شورای پژوهشی دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب لازم الاجرا است و هر گونه تخلف از مفاد این دستورالعمل، از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری خواهد بود.

نام و نام خانوادگی **حسن مهندس**
تاریخ و امضاء

آئین نامه پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس میبن
بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است . بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق
دانشگاه ، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ای خود ، مراتب را قبلاً به طور کتبی به دفتر
”دفتر نشر آثار علمی ” دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند :

” کتاب حاضر ، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد / رساله دکتری نگارنده در رشته .....
است که در سال ..... در دانشکده علوم پزشکی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی .....
..... از آن دفاع شده است. ” ، مشاوره .....

ماده ۳ : به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه ، تعداد یک درصد شمارگان کتاب
(در هر نویت چاپ) را به ”دفتر نشر آثار علمی ” دانشگاه اهدا کند . دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود
را به نفع مرکز نشر ذر معرض فروش قرار دهد .

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳ ، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به
دانشگاه تربیت مدرس ، تادیه کند .

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداختهای بهای خسارت ، دانشگاه
مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند ، به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور
استیفای حقوق خود ، از طریق دادگاه ، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه
شده نگارنده برای فروش ، تامین نماید .

ماده ۶: اینجانب ..... دانشجوی رشته ..... مقطع ..... تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده ، به آن ملتزم می شوم .

نام و نام خانوادگی

تاریخ و امضا

۸۷/۱۴۰

برگی سبز، نه در خور تقدیم به:

شهیدان که مرا درس ایثار آموختند،
معلم‌انم که مرا درس زندگی آموختند و

پدر و مادرم که مرا انسانیت آموختند.

تقدیر و تشکر

از خدایم که به من این قدرت و توانائی را داد تا بتوانم در راه علم لایزالش به تحقیق و جستجو پردازم سپاسگزارم.
از استاد گرانقدر، جناب آقای دکتر قربان بهزادیان تردد که همواره راهنمای دلسوز تمام دانشجویان بوده و بنده را در طی
به انجام رسیدن پایان نامه از زحمات بی دریغ خود پهنه مند کرده اند، کمال سپاسگزاری و امتنان را دارم.
بر خود واجب می داشم از زحمات فراوان و بی دریغ استاد ارجمند سرکار خانم دکتر شهین نجار پیرایه، الگوی برجسته
علم و اخلاق، کسی که الفبای اصول و کارهای ملکولی را به من آموخت و در کلیه مراحل پایان نامه از راهنمایی و
همراهی ایشان بهره های فراوان بردم، سپاسگزاری و قدردانی نمایم.
از استاد بزرگوار و ارجمند جناب آقای دکتر مرتضی ستاری و خانم دکتر اشرف محبتی مبارز که در محضر ایشان
کسب علم نمودم، تشکر و قدردانی می نمایم.
از هم اتفاقی هایم حسین نویدنیا و یاسر کشتیبان که محیطی آرام و با آرامش را برایم فراهم نمودند تا بتوانم با پشت
گرمیشان به تحقیق پردازم سپاسگزارم.
از سر کار خانم صمیمی که همواره یاور و دلسوز تمامی دانشجویان بوده و امکانات لازم را برای انجام پایان نامه فراهم
آورده، تشکر می نمایم.
از آقایان دکتر حبیب ضیغمی، دکتر حقیقی، دکتر اسماعیلی، آرزوئونی و مختار ناییجی سپاسگزارم.
از جناب آقای دکتر ابراهیم حاجی زاده و دکتر رضا آخوند که در آنالیز آماری مرا راهنمایی نمودند، ممنون و سپاسگزارم.
در نهایت، از کلیه همکلاسی های عزیزم، آقای بابک یادگار، امید تیمورزنزاد، ابوالقاسم توحیدپور و خانم مونا کربلائی که هر
کدام به نوعی مرا کمک و یاری داده اند، تشکر و قدردانی می نمایم.

چکیده:

انتروباکتریاسه شامل گروه بزرگی از باکتری ها می باشند که بطور وسیع در طبیعت پراکنده هستند. این ارگانیسم ها غالباً بیماریزای روده ای نیستند بلکه در شکل کومنسال یا سaproوفیت حضور دارند اما هنگامی که اختلالی در سیستم ایمنی میزبان وجود داشته باشد در شکل فرصت طلب در هر نقطه ای از بدن ایجاد عفونت می کنند. این باکتری ها دارای عوامل بیماریزائی متفاوتی همچون اندوتوكسین، انتروتوكسین، سیتوتوكسین و دیگر عوامل پاتوزنیسیته می باشند. در این مطالعه باکتری های سالمونلا، شیگلا، اشرشیاکلی و کلبسیلا از خانواده انتروباکتریاسه از نظر تولید آنزیم های بتالاکتاماز وسیع الطیف و حضور ژن CTX-M مورد بررسی قرار گرفتند. این مطالعه بر روی نمونه های جمع آوری شده در طول ۱۲ ماه از تاریخ اردیبهشت ۱۳۸۶ تا اردیبهشت ۱۳۸۷ انجام گرفت، نمونه ها از ۷ مرکز بیمارستانی مرکزی ۶ استان جمع آوری شدند که شامل استان های تهران، کردستان، سیستان و بلوچستان، مازندران، خوزستان و استان فارس بودند. نمونه های استان تهران از ۲ بیمارستان میلاد و مهر جمع آوری شدند. پس از تأیید نمونه ها و انجام آنتی بیوگرام، نمونه های دارای مقاومت چند گانه بوسیله دیسک های تشخیص تولید آنزیم ESBL نمونه های تولید کننده این آنزیم شناسائی شدند و سپس بوسیله نوارهای Etest اختصاصی (سفوتاکسیم) و (سفوتاکسیم و کلاولنیک اسید) میزان غلظت مهار کننده مقایسه و جدایه هائی که تفاوت MIC بین دو نوار Etest بیش از $3\log_2$ بود به عنوان سویه دارای فنوتیپ CTX-M شناسائی شدند و ژن CTX-M در آنها بوسیله واکنش زنجیره ای پلیمراز مورد بررسی قرار گرفت. از مجموع نمونه های جمع آوری شده ۴۲,۹۲٪ از نمونه های اشرشیاکلی، ۳۳,۸۱٪ از نمونه های کلبسیلا، ۱۴,۸۱٪ از سالمونلاها و ۷,۶۹٪ از نمونه های شیگلا دارای مقاومت چند داروئی بودند. شیوع کلی ژن CTX-M در جدایه های انتروباکتریاسه جمع آوری شده بود. میزان شیوع این ژن در مجموع نمونه های مقاوم جدا شده ۴۷,۶٪ بود که این میزان مشابه میزان شیوع در مطالعات در نقاط دیگر جهان بود. بیشترین شیوع آنزیم های ESBL در اشرشیاکلی

با ۱۷٪ و سپس کلبسیلا ۲۵,۹٪، سالمونلا ۱۴,۸۱٪ و شیگلا ۷,۷٪ بود و شیوع آنزیم CTX-M در میان جدایه های تولید کننده آنزیم ESBL بترتیب ۸۵,۱۸٪ در اشرشیاکلی، ۷۷,۷٪ در کلبسیلا، ۵,۰٪ در سالمونلا و ۶۶,۷٪ در شیگلا ها بودند، آنچه این مطالعه نشان می دهد رشد همزمان و همسوی مقاومت به بتالاکتام ها بواسطه آنزیم CTX-M در کشورمان ایران می باشد که اهمیت مطالعات جامع و برنامه های کنترل گسترش مقاومت را نشان می دهد معهدا عدم نظارت و کنترل مصرف آنتی بیوتیک ها می تواند با بروز مقاومت و شکست درمان های آینده عفونت های مقاوم همراه باشد.

کلمات کلیدی: اشرشیاکلی، کلبسیلا، سالمونلا، شیگلا، مقاومت چند گانه، CTX-M ESBL

فهرست مطالب

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عناوین</u>
۱۷	۱-۲-۱- مکانیسم های بروز مقاومت آنتی بیوتیکی
۱۷	۱-۲-۱- مقاومت کروموزومی
۱۸	۱-۲-۱- مقاومت پلاسمیدی
۱۹	۱-۳-۲-۱- مقاومت ترانسپوزونی
۲۰	۱-۴-۲-۱- انتقال مقاومت آنتی بیوتیکی
۲۰	۱-۴-۲-۱- مکانیسم کونزوگاسیون
۲۲	۱-۴-۲-۱- مکانیسم ترانسدیکشن
۲۲	۱-۴-۲-۱- مکانیسم ترانسفورماسیون
۲۳	۱-۴-۴-۲-۱- مکانیسم های دیگر دخیل در بروز مقاومت
۲۴	۱-۳- بتالاکتم ها
۲۵	۱-۳-۱- مکانیسم عمل آنتی بیوتیک های بتالاکتم
۲۶	۱-۳-۱- مقاومت به آنتی بیوتیک های بتالاکتم
۲۷	۱-۳-۳-۱- بتالاکتمازها
۲۸	۱-۴-۳-۱- بتالاکتمازهای باکتری های گرم منفی
۲۸	۱-۵-۳-۱- مهارکننده های آنزیم های بتالاکتماز
۲۹	۱-۵-۳-۱- اسید کلاؤنیک
۳۰	۱-۵-۳-۱- سالباکتم
۳۰	۱-۵-۳-۱- تازوپاکتم
۳۱	۱-۶-۳-۱- طبقه بندی بتالاکتم ها
۳۲	۱-۶-۳-۱- طبقه بندی آمبler
۳۳	۱-۶-۳-۱- طبقه بندی بوش
۳۵	۱-۷-۳-۱- بتالاکتمازهای وسیع الطیف (ESBL)
۳۶	۱-۷-۳-۱- TEM
۳۹	۱-۷-۳-۱- SHV

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۴۰	CTX-M -۳-۷-۳-۱
۴۵	۴-۷-۳-۱- سایر آنزیم های بتالاکتاماز وسیع الطیف
۴۶	۵-۷-۳-۱- اهمیت بالینی بتالاکتامازهای وسیع الطیف
۴۶	۱-۴- مروری بر مطالعات انجام گرفته
	فصل دوم(مواد و روش ها)
۵۱	۱-۲- جمع آوری نمونه ها
۵۲	۲-۲- تست های بیوشیمیائی
۵۲	۳-۲- تست کربی- بوئر
۵۳	۱-۳-۲- طرز تهیه محیط کشت
۵۳	۲-۳-۲- تهیه محلول استاندارد نیم مک فارلند
۵۴	۳-۳-۲- آنتی بیوگرام نمونه ها
۵۵	۴-۲- شناسایی تولید آنزیم ESBL
۵۶	۵-۲- آزمون Etest
۵۷	۱-۵-۲- انجام آزمون Etest در محیط عاری از مهار کننده
۵۸	۲-۵-۲- انجام آزمون Etest در محیط حاوی مهار کننده کلاولنیک اسید
۵۸	۶-۲- استخراج رنوم باکتری
۵۸	۶-۲- ۱- طرز تهیه بافر PBS
۵۹	۷-۲- الکتروفورز
۶۰	۱-۷-۲- بافر الکتروفورز
۶۰	۲-۷-۲- بافر سنگین کننده
۶۱	۳-۷-۲- محلول رنگ آمیزی
۶۱	۴-۷-۲- روش کار
۶۲	۸-۲- واکنش زنجیره ای پلیمراز
۶۳	۱-۸-۲- پرایمرها

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۶۵	۲-۸-۲- محلول های مورد استفاده
۶۵	۳-۸-۲- مراحل انجام کار
۶۷	۹-۲- تحلیل آماری
	فصل سوم(نتایج)
۶۹	۱-۳- نمونه ها
۷۱	۲-۲- آتی بیوگرام نمونه ها
۷۱	۳-۳- اشرشیاکلی
۷۶	۴-۳- کلبیسیلا
۷۹	۵-۳- سالمونلا
۸۲	۶-۳- شیگلا
۸۳	۷-۳- فراوانی ژن CTX-M در مراکز ارسال گننده
	فصل چهارم(بحث)
۸۶	۱-۴- بحث و پیشنهادات
	فصل پنجم(منابع)
۹۲	۱-۵- منابع
۱۰۶	پیوست ها

فهرست اشکال

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۲۴	شکل ۱-۱: ساختمان آنتی بیوتیک های بتالاکتامی
۲۹	شکل ۱-۲: ساختمان مهار کننده های بتالاکتاماز ها
۳۹	شکل ۱-۳: جایگزینی اسید آمینه ای در بتالاکتاماز های TEM
۴۰	شکل ۱-۴: جایگزینی اسید آمینه ای در بتالاکتاماز های SHV
۵۷	شکل ۲-۱: تفسیر هاله عدم رشد در نوارهای Etest
۶۳	شکل ۲-۲: توالی ژنوم CTX-M براساس بانک ژنومی کتابخانه ملی پزشکی آمریکا (NCBI)
۶۴	شکل ۲-۳: برگ ارسال پرایمر درخواستی شامل OD و غلظت پرایمرهای مورد استفاده در مطالعه
۶۹	شکل ۳-۱: مراکز مورد مطالعه از نظر شیوع جدایه های تولید کننده ESBL و حضور ژن CTX-M
۷۰	شکل ۳-۲: نمونه ای از دابل دیفیوژن دیسک جهت تشخیص تولید بتالاکتاماز های وسیع الطیف
۷۵	شکل ۳-۳: آزمون Etest جهت تعیین حداقل غلظت مهار کننده سفوتاکسیم
۷۵	شکل ۳-۴: نمونه ژل محصول PCR

فهرست جداول

صفحه

عنوان

جدول ۱-۱: مشخصات بیوشیمیائی و سروگروه گونه های مختلف جنس شیگلا	۱۱
جدول ۱-۲: مشخصات بیوشیمیائی گونه های مختلف جنس کلبسیلا	۱۵
جدول ۱-۳: طبقه بندی های مختلف بتالاکتاماز ها	۳۱
جدول ۱-۴: انواع بتالاکتاماز های نوع TEM	۳۸
جدول ۱-۵: مشخصات خانواده بتالاکتاماز های CTX-M	۴۲
جدول ۱-۶: منشاء شناسائی و نوع باکتری حاوی ژن های بتالاکتامازی CTX-M	۴۴
جدول ۱-۷: بتالاکتاماز های وسیع الطیف شایع، کشوری که اولین بار گزارش شده اند و باکتری که در آن شناسائی شده اند	۴۸
جدول ۲-۱: تعداد نمونه های جمع آوری و بررسی شده از استان های مختلف.	۵۱
جدول ۲-۲: غلظت محلول های مختلف جهت تهیه محلول های استاندارد مک فارلند	۵۴
جدول ۲-۳: حداقل قطر هاله مهاری جهت تأیید مقاومت در کلبسیلا و اشرشیاکلی توصیه شده توسط NCCLS	۵۶
جدول ۲-۴: اندازه قطعات DNA قابل تفکیک در غلظت های متفاوت ژل آگاروز	۵۹
جدول ۲-۵: برنامه مورد استفاده توسط دستگاه ترمال سایکلر در این مطالعه	۶۶
جدول ۳-۱: نتایج آزمون دابل دیسک و Etest برای تشخیص نمونه های تولید کننده ESBL و سفالوسپوریناز در مجموع نمونه ها	۷۱
جدول ۳-۲: درصد فراوانی ژن CTX-M در نمونه های مقاوم، ESBL مثبت و تولید کننده سفالوسپوریناز اشرشیاکلی	۸۴
جدول ۳-۳: درصد فراوانی ژن CTX-M در نمونه های مقاوم، ESBL مثبت و تولید کننده سفالوسپوریناز کلبسیلا	۸۴

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۵	نمودار ۱-۱: ارتباط گونه‌های خانواده انتروباکتریاسه بر اساس همولوژی DNA
۷۱	نمودار ۳-۱: توزیع فراوانی جنس و سن بیماران مبتلا به اشرشیاکلی مطالعه شده
۷۲	نمودار ۳-۲: توزیع فراوانی میزان نمونه های ارسالی از مراکز استان ها و فراوانی نمونه های کلینیکی منشأ اشرشیاکلی
۷۲	نمودار ۳-۳: میزان بروز مقاومت به آمپی سیلین، آموکسی سیلین و آمیکاسین در نمونه های مقاوم اشرشیاکلی کلینیکی
۷۲	نمودار ۳-۴: میزان بروز مقاومت به سفالوتین، سفتی زوکسیم و جنتامایسین در نمونه های مقاوم اشرشیاکلی کلینیکی
۷۳	نمودار ۳-۵: میزان بروز مقاومت به ایمی پن، سیپروفلوکسازین و سفتازیدیم در نمونه های مقاوم اشرشیاکلی کلینیکی
۷۳	نمودار ۳-۶: میزان بروز مقاومت به تتراسایکلین و فراوانی تولید ESBL در نمونه های مقاوم اشرشیاکلی کلینیکی
۷۳	نمودار ۳-۷: دندیوگرام شیوع مقاومت آنتی بیوتیکی در نمونه های اشرشیاکلی کلینیکی جدا شده
۷۴	نمودار ۳-۸: حداقل غلظت کشنده با سفووتاکسیم به تنهای و پس از افزودن کلاؤنیک اسید به محیط
۷۴	نمودار ۳-۹: فراوانی ژنوتیپ مثبت و منفی CTX-M و فراوانی آن در مراکز مختلف بیمارستانی
۷۶	نمودار ۳-۱۰: توزیع فراوانی جنس و سن بیماران در نمونه های کلبسیلا جدا شده
۷۶	نمودار ۳-۱۱: توزیع فراوانی منشاء نمونه های جدا شده و فراوانی نمونه های ارسالی توسط مراکز مختلف
۷۷	نمودار ۳-۱۲: میزان بروز مقاومت آنتی بیوتیکی به آمپی سیلین، آموکسی سیلین و آمیکاسین در نمونه های مقاوم کلبسیلا
۷۷	نمودار ۳-۱۳: میزان بروز مقاومت آنتی بیوتیکی به سفالوتین، جنتامایسین و سفتی زوکسیم در نمونه های مقاوم کلبسیلا

فهرست نمودارها

صفحه

عنوان

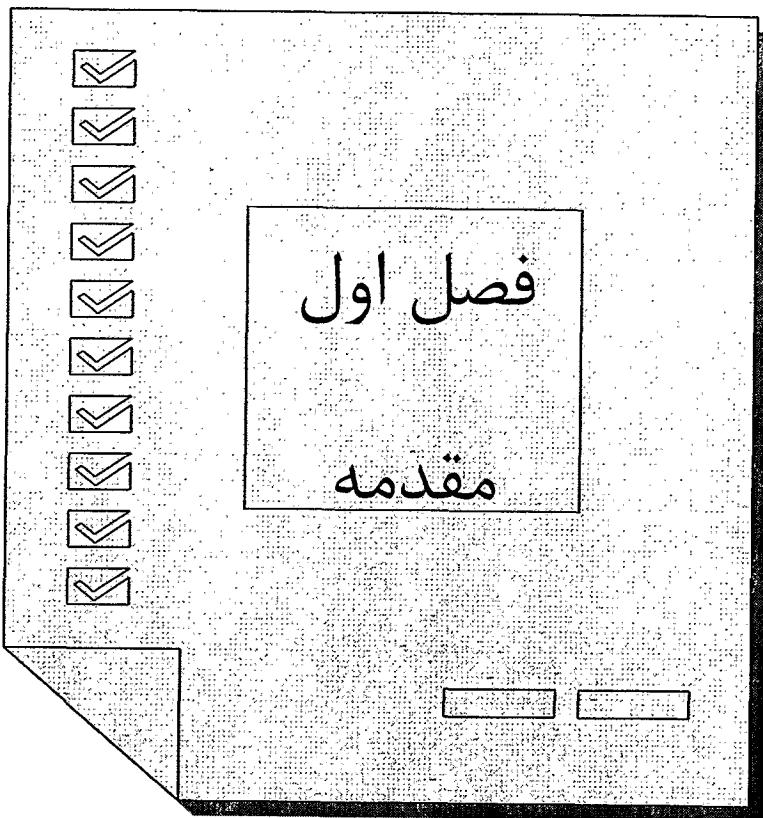
- نمودار ۳-۱۴: میزان بروز مقاومت آنتی بیوتیکی به تتراسایکلین، سفتازیدیم و سپروفلوکسازین در نمونه های مقاوم کلبسیلا
- نمودار ۳-۱۵: میزان بروز مقاومت آنتی بیوتیکی به ایمی پن و توزیع فراوانی نمونه های تولید کننده آنزیم- های بتالاکتاماز وسیع الطیف با استفاده از روش دابل دیسک در نمونه های کلبسیلا کلینیکی
- نمودار ۳-۱۶: دندیوگرام شیوع مقاومت آنتی بیوتیکی در نمونه های کلبسیلا کلینیکی جدا شده
- نمودار ۳-۱۷: حداقل غلظت کشنده با سقوتاکسیم به تنها و پس از افزودن کلاولنیک اسید به محیط
- نمودار ۳-۱۸: شیوع نمونه های تولید کننده آنزیم ESBL و حضور ژن CTX-M در مراکز مختلف ارسال کننده نمونه
- نمودار ۳-۱۹: فراوانی سن و جنس بیماران مبتلا به سالمونلا و مراکز ارسال کننده و منشأ نمونه سالمونلا جدا شده
- نمودار ۳-۲۰: میزان بروز مقاومت آنتی بیوتیکی به آمپی سیلین، آموکسی سیلین و آمیکاسین در نمونه های مقاوم سالمونلا کلینیکی
- نمودار ۳-۲۱: میزان بروز مقاومت آنتی بیوتیکی به جنتاماکسین، سفتی زوکسیم و سفالوتین در نمونه های مقاوم سالمونلا کلینیکی
- نمودار ۳-۲۲: میزان بروز مقاومت آنتی بیوتیکی به سفتازیدیم، سپروفلوکسازین و ایمی پن در نمونه های مقاوم سالمونلا کلینیکی

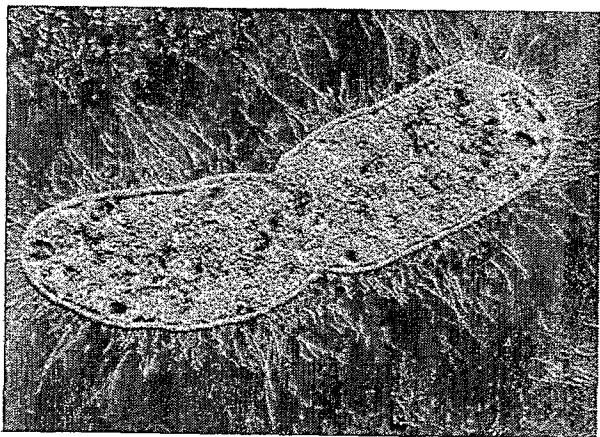
فهرست نمودارها

صفحه

عنایین

۸۱	نمودار ۳-۲۳: میزان بروز مقاومت آنتی بیوتیکی به تتراسایکلین و شیوع تولید کننده های ESBL در نمونه های مقاوم
۸۱	نمودار ۳-۲۴: حداقل غلظت کشته با سفوتاکسیم به تنها و پس از افزودن کلارولنیک اسید به محیط
۸۱	نمودار ۳-۲۵: میزان بروز ژن CTX-M ESBL در نمونه های مثبت، و نسبت تعداد نمونه های مثبت در مراکز ارسال کننده نمونه
۸۲	نمودار ۳-۲۶: حداقل غلظت کشته با سفوتاکسیم به تنها و پس از افزودن کلارولنیک اسید به محیط
۸۳	نمودار ۳-۲۷: فراوانی ژن CTX-M ESBL در نمونه های تولید کننده

۱-۱- انتروباکتریا سه^۱

انتروباکتریا سه شامل گروه بزرگی از باکتری ها می باشند که بطور وسیع در طبیعت پراکنده هستند. این باکتری ها در روده انسان، حیوانات، خاک، آب و غیره وجود دارند. ارگانیسم های خانواده انتروباکتریا سه به همراه جنس ویریو و جنس پسودوموناس تحت عنوان باسیل های روده ای^۲ شناخته می شوند. باسیل های گرم منفی نسبتاً پلی مورف با اندازه تقریبی $3 \times 15\text{ }\mu$ هستند^(۱). به استثنای جنس های کلبسیلا^۳ و شیگلا^۴ بقیه اعضای این خانواده حاوی فلاژل های پری تریش و متحرک می باشند. فیمبریه یا پیلی در اغلب ارگانیسم های این خانواده وجود دارد که مسئول اتصال آنها به سلول های میزبان و باکتریوفاژ می باشد. در برخی اعضاء خانواده پوشش نازکی تحت عنوان لایه لعابی یا لایه شبکه کپسولی^۵ وجود دارد که در کلبسیلا به شکل یک کپسول واضح و ضخیم است. ارگانیسم های این گروه در شکل فلور طبیعی و یا به عنوان پاتوزن در روده مهره داران حضور

-
1. Enterobacteriaceae
  2. Enteric
  3. Klebsiella
  4. Shigella
  5. Slime laye